

Plak hier je sticker

Naam: _____

Datum: _____

VOORBEELD
niet gebruiken

De rekenrechtbank

Groep 5 · rekenen · Rekenen en redeneren · 225 min

Doelen

- Ik controleer of een antwoord klopt, ook als het er goed uitziet
- Ik beoordeel of een manier klopt en of hij handig is
- Ik vind de fout in een slimme manier en verbeter hem
- Ik geef een handigere manier en leg uit waarom die handiger is
- Ik maak zelf een rechtszaak voor een klasgenoot

Zaak 1: goed, maar omslachtig

Vera verslaggever van *De Rekenkoerier*

Welkom in de Rekenrechtbank! Hier staan geen mensen terecht, maar uitwerkingen. Jij bent de rechter. Ik schrijf over elke zaak in De Rekenkoerier.

Zo oordeelt de rechter

- **Klopt het antwoord?** Reken het zelf na.
- **Klopt de manier?** Is hij goed en handig, kan het handiger, zit er een fout in, of is er geen echte manier?
- **Kan het handiger?** Laat dan zien hoe.

Bewijsstuk A: het werk van Mila

$$298 + 146 = ?$$

$$200 + 100 = 300$$

$$90 + 40 = 130$$

$$8 + 6 = 14$$

$$300 + 130 + 14 = \mathbf{444}$$

1 Klopt het antwoord van Mila?

A Ja, het antwoord klopt

B Nee, het antwoord klopt niet

2 Wat vind je van de manier van Mila?

A Goed en handig

B Goed, maar het kan handiger

C Er zit een fout in

D Geen bewijs: het klopt toevallig, of er staat geen manier

3 Reken $298 + 146$ handiger uit. Schrijf je stappen op.

Tip: 298 is bijna 300.

Handiger

=

Bewijsstuk B: het werk van Daan

$$7 \times 49 = ?$$

$$49 + 49 = 98$$

$$98 + 49 = 147$$

$$147 + 49 = 196$$

$$196 + 49 = 245$$

$$245 + 49 = 294$$

$$294 + 49 = \mathbf{343}$$

4 Klopt het antwoord van Daan?

A Ja, het antwoord klopt

B Nee, het antwoord klopt niet

☐ A

☐ B

5 Wat vind je van de manier van Daan?

A Goed en handig

B Goed, maar het kan handiger

C Er zit een fout in

D Geen bewijs: het klopt toevallig, of er staat geen manier

☐ A

☐ B

☐ C

☐ D

6 Reken 7×49 handiger uit. Schrijf je stappen op.

Handiger

=

Vera verslaggever van *De Rekenkoerier*

Daan is boos. Hij zegt: mijn manier is goed, want mijn antwoord klopt!

7 Wat zeg jij als rechter tegen Daan?

A Je hebt gelijk, Daan: alleen het antwoord telt.

B Je antwoord klopt. Met een handigere manier ben je sneller klaar en maak je minder snel een fout.

C Je manier is fout, Daan.

A

B

C

Extra uitdaging

Nog een zaak voor de rechter. Hoe reken je 4×199 uit in maar twee stappen?

Terugblik op dit deel: kleur bij elke vraag één rondje in

Hoe moeilijk vond je dit deel?

1

te makkelijk

2

precies goed

3

4

te moeilijk

5

Hoe leuk vond je het?

1

niet leuk

2

3

4

heel leuk

5

Hoeveel hulp had je nodig?

1

geen

2

3

4

5

veel

Wat wil je er nog over vertellen?

Zaak 2: slim, maar fout

Vera verslaggever van *De Rekenkoerier*

Vandaag drie nieuwe zaken. De manieren zien er slim uit. Maar zijn ze ook goed?

Bewijsstuk C: het werk van Sara

$$403 - 198 = ?$$

198 is bijna 200.

$$403 - 200 = 203$$

En dan nog 2 eraf: **201**

8 Klopt het antwoord van Sara?

A Ja, het antwoord klopt

B Nee, het antwoord klopt niet

☐ A

☐ B

9 Wat vind je van de manier van Sara?

A Goed en handig

B Goed, maar het kan handiger

C Er zit een fout in

D Geen bewijs: het klopt toevallig, of er staat geen manier

☐ A

☐ B

☐ C

☐ D

10 Verbeter het werk van Sara. Gebruik haar slimme idee.

Verbeterd

=

Bewijsstuk D: het werk van Ravi

$$6 \times 99 = ?$$

99 is bijna 100.

$$6 \times 100 = 600$$

Dan 1 eraf: **599**

11 Klopt het antwoord van Ravi?

A Ja, het antwoord klopt

B Nee, het antwoord klopt niet

12 Hoeveel is 6×99 echt?

13 Leg aan Ravi uit hoeveel hij eraf moet halen, en waarom.

Bewijsstuk E: het werk van Lotte

$$25 \times 8 = ?$$

$$25 \times 4 = 100$$

8 is het dubbele van 4, dus het dubbele van 100: **200**

14 Klopt het antwoord van Lotte?

A Ja, het antwoord klopt

B Nee, het antwoord klopt niet

15 Wat vind je van de manier van Lotte?

- A Goed en handig
- B Goed, maar het kan handiger
- C Er zit een fout in
- D Geen bewijs: het klopt toevallig, of er staat geen manier

A

B

C

D

16 Wat ging er mis bij Sara en bij Ravi?

- A Ze rekenden te veel uit het hoofd.
- B Ze ronden goed af, maar deden daarna het verkeerde met het verschil.
- C Afronden is altijd fout.

A

B

C

Extra uitdaging

Maak zelf een slimme maar foute uitwerking voor $512 - 299$, zo dat het er bijna goed uitziet. Geef hem aan een klasgenoot. Vindt die de fout?

Terugblik op dit deel: kleur bij elke vraag één rondje in

Hoe moeilijk vond je dit deel?

1

te makkelijk

2

precies goed

3

4

te moeilijk

5

Hoe leuk vond je het?

1

niet leuk

2

3

4

heel leuk

5

Hoeveel hulp had je nodig?

1

geen

2

3

4

veel

5

Wat wil je er nog over vertellen?

Zaak 3: goed gegokt?

Vera verslaggever van De Rekenkoerier

Vandaag lijkt alles goed. Maar een goede rechter wil ook weten **hoe** iemand het weet.

Bewijsstuk F: het werk van Jesse

$48 : 4 = ?$

Ik tel de cijfers van 48 op: $4 + 8 = 12$

17 Klopt het antwoord van Jesse?

A Ja, het antwoord klopt

B Nee, het antwoord klopt niet

☐ A

☐ B

18 Jesse gebruikt zijn regel ook bij $63 : 3$. Welk antwoord geeft hij dan?

19 Hoeveel is $63 : 3$ echt?

20 Wat vind je nu van de manier van Jesse?

A Goed en handig

B Goed, maar het kan handiger

C Er zit een fout in

D Geen bewijs: het klopt toevallig, of er staat geen manier

☐ A

☐ B

☐ C

☐ D

Bewijsstuk G: het werk van Noa

$$640 : 8 = 80$$

Dat zag ik gewoon.

21 Wat vind je van de manier van Noa?

- A Goed en handig
- B Goed, maar het kan handiger
- C Er zit een fout in
- D Geen bewijs: het klopt toevallig, of er staat geen manier

☐ A

☐ B

☐ C

☐ D

22 Noa heeft gelijk, maar de rechter wil bewijs. Laat zien dat $640 : 8 = 80$ klopt.

Bewijs

=

Bewijsstuk H: het werk van Finn

$$513 - 298 = 315$$

Uit mijn hoofd.

23 Schat eerst. Kan 315 kloppen?

- A Ja: $513 - 298$ is ongeveer 300.
- B Nee: $513 - 298$ is ongeveer $500 - 300 = 200$.
- C Dat kun je met schatten niet zien.

☐ A

☐ B

☐ C

24 Reken $513 - 298$ uit op twee manieren.

Via 300

=

Aanvullen

=

Het handigst vond ik:

☐

Via 300

☐

Aanvullen

25 Waarom wil de rechter een manier zien, ook als het antwoord goed is?

Extra uitdaging

Soms klopt de regel van Jesse wél. Zoek nog andere deelsommen waarbij de cijfers optellen het goede antwoord geeft. Zie je een patroon?

Terugblik op dit deel: kleur bij elke vraag één rondje in

Hoe moeilijk vond je dit deel?

☐

te makkelijk

☐

precies goed

☐☐

te moeilijk

Hoe leuk vond je het?

☐

niet leuk

☐☐☐

heel leuk

Hoeveel hulp had je nodig?

☐

geen

☐☐☐☐

veel

Wat wil je er nog over vertellen?

Zaak 4: twee advocaten

Vera verslaggever van *De Rekenkoerier*

Een bijzondere zaak: twee advocaten, Bas en Iris. Ze hebben allebei een goede manier, en ze vinden allebei dat die van hen de beste is.

Bewijsstukken I: 5×68

Bas: $5 \times 60 = 300$ en $5 \times 8 = 40$. Samen 340.

Iris: $10 \times 68 = 680$. De helft daarvan is 340.

26 Reken 5×68 uit zoals Bas en zoals Iris.

Zoals Bas

=

Zoals Iris

=

Het handigst vond ik:

☐

Zoals Bas

☐

Zoals Iris

27 Bij welke som is de manier van Iris (keer 10, dan de helft) extra handig?

A 5×46

B 3×46

C 4×46

☐☐☐

Bewijsstukken J: $999 - 456$

Bas: cijfer voor cijfer: $9 - 4 = 5$, $9 - 5 = 4$, $9 - 6 = 3$. Dus 543.

Iris: $1000 - 456 = 544$, en 1 eraf, want 999 is 1 minder: 543.

28 Reken $999 - 456$ uit zoals Bas en zoals Iris.

Zoals Bas

=

Zoals Iris

=

Het handigst vond ik:

☐

Zoals Bas

☐

Zoals Iris

Bewijsstukken K: $72 : 4$

Bas: $72 : 2 = 36$, en $36 : 2 = 18$.

Iris: $40 : 4 = 10$ en $32 : 4 = 8$. Samen 18.

29 Reken $72 : 4$ uit zoals Bas en zoals Iris.

Zoals Bas

=

Zoals Iris

=

Het handigst vond ik:

☐

Zoals Bas

☐

Zoals Iris

30 Wat is het oordeel van de rechter als twee manieren allebei goed zijn?

A De kortste manier wint altijd.

B Allebei goed. Welke het handigst is, hangt af van de getallen en van wat jij goed kent.

C De manier die de juf of meester uitlegde, is de goede.

Extra uitdaging

Bedenk een keersom tot 1000 waarbij de manier van Bas handiger is dan die van Iris, en een waarbij het andersom is.

Terugblik op dit deel: kleur bij elke vraag één rondje in

Hoe moeilijk vond je dit deel?

te makkelijk

precies goed

te moeilijk

Hoe leuk vond je het?

niet leuk

heel leuk

Hoeveel hulp had je nodig?

geen

veel

Wat wil je er nog over vertellen?

Jouw eigen zaak

Vera verslaggever van *De Rekenkoerier*

Mijn krant wil een nieuwe zaak. Jij maakt hem! Kies een som tot 1000 en schrijf er een uitwerking bij van een verzonnen kind.

Zo maak je een goede zaak

Kies één soort zaak:

- goed, maar omslachtig
- slim, maar fout
- goed, maar toevallig of zonder bewijs

Maak het niet te makkelijk. De fout mag niet meteen opvallen.

31 Schrijf je zaak: de som, en de uitwerking van het verzonnen kind, met alle stappen.

32 Schrijf jouw eigen oordeel over de zaak.

Vraag	Mijn oordeel
Klopt het antwoord?	
Klopt de manier?	
Zo kan het handiger of beter	

33 Geef je zaak aan een klasgenoot. Schrijf op wat die als rechter zei. Was dat hetzelfde als jouw oordeel?

- 34** Schrijf een kort verslag voor De Rekenkoerier over jouw zaak. Bedenk een kop en schrijf drie zinnen.

Extra uitdaging

Maak een zaak die zó moeilijk is dat Vera hem nog nooit heeft gezien. Een uitwerking met twee fouten die elkaar opheffen, zodat het antwoord toch klopt!

Terugblik op dit deel: kleur bij elke vraag één rondje in

Hoe moeilijk vond je dit deel?

1

te makkelijk

2

precies goed

3

4

te moeilijk

5

Hoe leuk vond je het?

1

niet leuk

2

3

4

heel leuk

5

Hoeveel hulp had je nodig?

1

geen

2

3

4

5

veel

Wat wil je er nog over vertellen?

Afbeeldingen: makers en licenties

Notionists (DiceBear) van Zoish (CC0 1.0)

